

SLOVENSKI NAROD.

Izbira vsek dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h., če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopravljanje je izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knaflovi ulicih št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenstvo pa v pritličju. — Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Krona in Madžari.

Vse kaže, da bo večmesečni konflikt med krono in Madžari že v kratkem spremeniti v očiten boj, o čigar dimenzijsih in končnih posledicah je danes doceca nemogoče izreši kako sodbo.

Veliko nemško časopisje avstrijsko je podkupljeno od Madžarov in deluje za madžarske interese. V to svrhu varata dosledno javno mnenje v Cislitvanski. Varalo je javno mnenje iudi zadnje dni, ko je poročalo o posredovanju ministra Buriana, ki je bil kot homo regius poslan v Pešto ter je tam konferiral, prosil, prigovarjal, obetoval in grozil. Veliko nemško časopisje je pripovedovalo, da Burianovi poskusi niso ostali brez uspeha in da bodo Madžari od svojih zahtev odnehati.

A Madžari niso odnehati, niti izlaši niso osnehati. Poslali so na Dunaj grofa Andressyja z naročilom, naj pove cesarju, da niti osebno koncesije, niti upanja na ministreke portfelje ne pripravijo madžarske opozicije do tega, da bi odnehalo od svojega programa, niti do tega, da bi privolila v odložitev izpolnjenja svojega programa.

Priči odločni izjavi cesarjevi, da na noben način ne ugodi madžarskim zahtevom glede armade, stoji odločna izjava madžarske opozicije, da zahteva brezpogojno izpolnitve želje, sicer ne dovoli ne davkov ne rekrutov in ustavi tudi plačila za skupne zadave monarhije.

Do zadnjih dni se je mislilo, da pride med krono in med Madžari sončno vendarše do kompromisa na stroške Cislitvansko in ogrskih Slovanov, da odneha krona, kakov je odnehalo še vedno, če si drugače ni mogla pomagati, ali sedaj je videti, da je to izključeno, da stopi ogrska kriza v nov Štadij, v Štadij očitnega boja med knomo in med Madžari.

Krona je namreč naročila bivšemu ogrskemu domobranškemu ministru fcm. baronu Fejervaryju naj sestavi novo ministrstvo.

Fejervary je dolga leta sem takoreč poglaviti zaupnik in prvi svetovalec knome v vseh notranje političnih ogrskih zadevah. Kar je knoma v zadnjih dvaletih letih na Ogrskem ukrenila, vse ji je svetoval Fejervary. Tudi imenovanje grofa Tisze za ministarskega predsednika je provzročil Fejervary, do katerega ima knoma nenejeno zaupanje.

Med madžarskimi strankami je Fejervary skrajno nepripljubljen. Sovražna opozicija, sovrži ga pa tudi bivša liberalna stranka, čeprav ga je takole let držala.

Če prevzame Fejervary predsedstvo nove vlade — in da ima voljo,

kaže okolnost, da že išče ministrov za svoj kabinet — potem je gotovo, da ne poskusi samo s pogajanji in s koncesijami izposlovati, da mu parlament dovoli rekrute in davke, nego da poskusi svojo srečo tudi z drugimi sredstvi, namreč z bojem.

Madžarske stranke so sprejele

naznanilo o imenovanju barona Fejervarya z največjo nevoljo. Že spominjajo cesarje, da je v znanem svojem prestolnem ogovoru slovesno izjavil: narod naj odloči; že ga opozarja, da je narod odločil pri velitvah

za opozicijo in da mora kot ustaven viadat poveriti vodstvo države opoziciji in se ukloniti njeni zahtevi, že grme, da pomeni imenovanje barona Fejervarya protiustaven čin in že groze z najbrezobzirnejšim odporom.

Fejervary nima absolutno nič upanja, da bi mu ogrski parlament dovolil rekrute in davke in če bo hotel vladati, bo moral poseči po protiustavnih sredstvih. To ve sam, to ve tudi knoma, in če prevzame Fejervary vslis temu vladu, potem tiči že v tem dejstvu dokaz, da je pripravljen na vse, da je pripravljen tudi na

uporabo protiustavnih pomočkov in da je knoma s tem zadovoljna.

Madžari obetajo, da ustavijo plačevanje davkov. Po ogrski ustavi je izterjavjanje davkov samo dovoljeno, če je dotične davke dovolili državni zbor. Ob sebi se razume, da državni zbor ne dovoli Fejervaryju nobenega krajcarja in da se vsled tega ustavi plačevanje davkov. V ogrskih državnih blagajnah je pa sedaj tako malo denarja, da bi vladu na jesen ne mogla plačati niti obresti od državnih dolgov, niti svojih uradnikov.

Dalje groze Madžari, da ne bodo ničesar dovolili in plačali za skupne stroške monarhije in da tudi ne bodo dovolili rekrutov.

Fejervary ima proti parlamentu samo eno sredstvo: silo. Mogoče je samo, da protiustavnim potom z vojaško silo iztrira davke tako, da bo mogla država izpolnjevati svoje obveznosti, v tem protiustavno razpusti državni zbor in poskusiti volitvah svojo srečo.

To je edina pot, ki je odprta Fejervaryju in stari ta general je tudi mož za to, da krene na to pot. Kakšen bo konec njegoveren poskus, tega ne more nikje prorokovati.

Ako postane Fejervary res ogrski ministrski predsednik, bo to začetek velevažnih in dalekosežnih dogodkov. Slovani smo pri teh dogodkih v največji meri interesirani in zato pozdravljamo z veseljem misel, da se sklicejo hrvaški poslanci iz Hrvatske, Slavonije, Dalmacije in Istre ter slovenski poslanci na skupno posvetovanje v svrhu, da se dogovorimo skupnem in enotnem postopanju glede krize na Ogrskem.

Vojna na Daljnem Vzhodu.

Pomorska bitka v Korejskem prelivu.

Rusko brodovje se je v soboto nepričakovano pojavilo v Korejski morski ožini in v Tokiju se je že v schoto širila vest, da se je pri otoku Tsusimi vnela velika odločinska bitka. Koliko je na tej vesti resnice, se seveda ne more vedeti, vendar pa v Londonu vsak hip pričakujejo, da dospo zanesljiva poročila o dogodkih v Korejskem prelivu.

»Standard« pričuje ta le pregled situacije:

Še danes došle vesti pojasnjuje nekoliko gibanje ruskega brodovja.

V nasprotju z raznimi poročili se zdi, da je rusko brodovje v torek ponovno in v sredo zjutraj nalagalo premog s svojih transportnih ladij na kraju, oddaljenem kakih 130 angleških milj od otokov Saddle. Nato je odplopli proti severu in se razdelilo v dva enaka dela.

Križarki »Peterburg« in »Smolensk« sta dobili nalog, spremiti 6 transportnih ladij k izlivu reke Jangtse.

Kakor se Buri spravili svoje žene in otroke v varnost in nato lshkega srca nastopili proti Lordu Kitchenerju, tako so tudi Rusi z lshkim srcem odpoplili proti Korejskemu prelivu, ki so preje spravili v varnost svoja slabšja ladje.

Transportne ladje so priplule v Vuzung v četrtek ob polu 3. uri popoldne, nakar so se križarke, ki so jih spremile, požurile, da so se vrstile k glavnemu brodovju.

Sprva se je poročalo, da je admiral Rožestvenski odpoplil od otokov Saddle še v petek ponoči, kar pa ne more biti resnično, ker bi sicer ruske križarke v Vusungu ne hitele toliko, da bi se vrstile k glavnemu brodovju, ako bi isto odplopli še v petek ponoči.

Kratko — kakor redkokdaj — je bilo najino slovo.

»Ne greš noči nič k nam?« je zaščepila skoraj žalostno.

»Ne morem! Pridem jutri!« Zdela se mi je, da je bil moj glas osoren.

Mehko mi je ovila roko okoli vrata. A roka njenja je trepetala, to sem prav dobro čutil, in tudi v moji duši je nekaj vztrepetalo, nekaj kakor strah pred temo bodočih dni.

In poljubila me je. Kakor dih toprega južnega vetera mi je zatrepetal njen poljub na ustih. Poljubil sem jo tudi jaz. A zdale se mi je, da je bil moj poljub hladen, kakor je hladen poljub zimske noči.

»Lahko noč, ljubozniv! In izginila je lahko po stopnicah; pri vratih se je ohrla še enkrat — ter izginila.

Jaz pa sem stal in glava mi je bila težka. In težko mi je bilo prislušati, kakor je za hip težka hudo delu, kateremu duša še ni dočela zakrnila v hudo bijah...

Stal sem dolgo na mestu. Neredno so vhirale misli skozi mojo dušo. Kje je mir, oni sveti, veliki mir, po katerem hrepeli moja duša? Tam spodaj je šumela Drava ... vabljivo in tuintama je pljušnil kak val glasneje ob kameniti breg —

Gotovo je le toliko, da je Rožestvenski že v soboto priplul v Korejsko morsko ožino in ker se baje tamkajnaha glavno japonsko brodovje, je nastala v Tokiju govorica o pomorski bitki.

V pomorskih krogih v Londonu se sudi, da bo admiral Rožestvenski porsabil v Japonskem morju sedaj vladajočo meglo in skušal neopazeno prepluti Korejski preliv v nadu, da se mu to tako posreči, kakor pred letom admiralu Ješenu.

Iz prepovedi, da parniki ne smijo odpeljiti iz Moja, pa se sklepa, da so Japonci prav dobro poučeni o gibanju ruskega brodovja. Zato ni verjetno, da bi Rožestvenski neopazeno mogel uteči japonskemu ladjevju.

Naravnost presenetljivo bi bilo, ako bi se rusku brodovju, obstojemu iz petdeset do šestdeset ladij, posrečilo, se izogniti admiralu Tegu, kakor se je posrečilo uteči svoje dni Jesenu admiralu Kamiuri.

Reuterjev urad poroča, da nihake druge zanesljive vesti, kakor da se je rusko brodovje pojavilo v Korejskem prelivu.

Nepotrjena vest iz Tokija pa zatrjuje, da se je že vnela pomorska bitka, ki se je baje končala z zmago japonskega brodovja.

Iz Šanghaja poročajo takisto, da sta se že spopadla Rožestvenski in Tego v Korejski morski ožini, da so zmagali Rusi in potopili Japoncem več vojnih ladij.

Koliko je resnice na teh vesteh, se še ne more vedeti, potrjena še ni nobena, kakor vobče niti znano, sko je že sploh bila bitka.

O vladivostski eskadri.

Iz Šanghaja se poroča berolinškemu »Lokalanzeigerju:

Minili so leta, odkar sva se spoznala. Moja mlada duša je hrepela takrat po ljubezni, silni in veličastni boginji mojega življenja. In zagledala sem jo, in v srcu mi je nekaj govorilo s sladkim, mehkim glasom: »Glej, to je ons, po kateri je hrepela tvoja duša že dolge dni, to je ons, ki bo zasejala seme nemirilive sreče v vse tvoje bitje!« In vdal sem se ji z vso svojo mlado dušo, kakor se vda golobica svojemu zaljubljenemu drugu v sladki objem. In še ona! Pomnili trenutke, ko je plakala na mojih prsih v sladki sreči; pomnili trenutke, ko sem bil slabe volje in mi ni bilo mnogo za poseneck, da je pala jokajo pred mene na kolena in me prosila, naj ji odpustim, ker je mislila, da je ona kriva moje nevolje. In na mojo dušo so vplivali taki trenutki silovito. Že takrat sem v podobnih slučajih čutil nekaj zvoka, žuden in nerazumljiv, vztrepetati skozi mojo dušo. Čut nezadovoljetva in nevolje me je preveč vsekdar ob takšnih trenutkih.

Čutil sem nekaj disharmonije, a odkod prihaja in zakaj vstaja v moji duši, to sem spoznaval še počasi... počasi... (Konec prih.)

LISTEK

Da me ne ljubi!

Vekoslav Spindler.

Solnce je šlo k zatonu, in midva stopala po strmi poti počasi navzdol. Krog naču stoletočno šuma na desno in levo, in le pot se je vila med njimi iz planin tja dol, v lepo dravsko dolino, nad katero je počasi legal mrak... Tiko, kakor v poslednji pozdrav zahajajočemu solnemu sošumeli starodavni vrhovi... Komaj slišao... In zdele se nama je, kakor da izrekajo nebesnemu caru, ki se je poslavil od njih, vršč, iskreno zahvalo za njegove gorce, oživljajoče poljube... In zdele se nama je, da žalujejo za njim in da mu otočno govore, naj jih ubrani hiadni načni senč, ki se se počasi sehi v njihovo vejevje... Tuintama je zavrzelko kakor odpor, kakor ključovanje... a počasi zamerlo.

In pot se je vila navzdot... Redčila se je šuma, in skozi debla je tuintama zblestelo kakor zidovje belih hiš... In kmalu je ležala pred nama dolina, zelenja, valoveča, posjana s ponosnimi poslopji seljakov; izgubljala se je nekam v daljave;

skoz njo pa se je vila mogočna Drava, val se je zibal ob valu; ob bregova je pljuskala voda... Sicer vse tiko, in le noč je počasi zagrijala dol...

»Pozno bol!« je zaščepala.

»Moraš misliti, da je bil to daljni izlet; ni mogoča, da bi bila prišla prej domov! Sicer pa se menda mama ne boji preveč sn-te!«

»To ne! A veš, da je rekla, naj se vrneva pred nočjo!«

Bila sva že bližu vasi. Sredi polja ob poti je stala kapelica, posvečena Devici Mariji. Luška je briča pred oltarjem. Tajanstven mrak je obdajal lučno zidano kapelico.

Marica je pristopila, poklenila na stopnice, sklenila roki, in njeni ustna so šepečajo tročno molitev, vročo prošnjo: Marija, bodi zaščitnica moja, daj, da me ne zapusti, daj, da ne ugasne v njegovem srcu plemen ljubczni, daj, da gori veden za mene kakor večna lučka Tebi v čast! Daj, da me ljubi

večno, da ni za trenutek ne omahne! Daj, da bode moja življenje ob njejovem strani, ki ga ljubim nad vse na svetu, srečno in zadovoljno!

In molila je še dalje, jaz pa sem se obrnil strani in zrl še mračno dolino, v moji duši pa je zazvenel nek zvok, temen in mračen, težek in obopen...

Marica je vstala. Molče sva stopala dol in vas. Moja duša je potovala daleč, daleč po neznanih krajih... Neka disharmonija je nezadovoljenja prevezla vse moje bitje. Postal sem nezadovoljen sam s seboj, s svojim življenjem, prošlim in sedanjem. Nekaj me je tišalo kakor s kleščami v notranjosti, in po veliki, davno nepoznan sreči je zahrepela moja duša. Ven iz okov, ki me priklepajo na bodočnost, temno, nepoznano

jem, naj se drugič ne praska tam, kjer ga prav nič ne bi imelo srbiti. Z tem je vsaj zame konec te nevne spletarje.

Anton Žager,
nadvetitelj

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. maja.

Osebne vesti. Deželni predsednik baron Hein se je vrnil z Dunaja. — Pravni praktikant pri ljubljanskem deželnem sodišču, Pavel Skaberne, je imenovan za avkulanta.

Slovence z gorjačo — Lahe z milostjo. Tržaški list »Solek« je pred več dnevi sporočil, da se bo vsled najvišje želje milostno postopalo proti onim, ki sedete zdaj na obtožni klopi pred dunajskimi porotniki, ker so pripravljali vstajo proti Avstriji, širili med Lahi sovraštvo do naše države in pripravili celo bombe, da bi ž njimi pospešili svoje namene. »Edinost« je pri ti prilikom omenila, s kako drakonično strogostjo se je svoj čas postopalo proti onim Slovencem, ki so o prilikom umora cesarice demonstrirali proti Lahom. »Edinost« je napravila paralelo, prepustila je čitateljem, da napravijo zaključke. Nam pa se zdi, da pri tem ne sme ostati. Zaključki se morajo izvesti in pribiti in to mislimo tudi storiti, čim bo izredna sodba v zadevi tržaških ireditovcev in se bo videlo, ali je najvišja želja vplivala na dunajske sodnike in kako je nanje vplivala. Potrebno je, izvesti zaključke, ker bo to nov člen v dolgi verigi dokazov, da je v Avstriji tudi justica v službi Slovenskem sovražnega sistema.

Ali to kaj pomeni? Daneski uradni list nas je presenetil z malenkostno notico, ki se pa odlikuje po tem, da enake še nismo čitali. Uradni list javlja, da se je višjesodni predsednik grof Gleispach v nedeljo odpeljal na Dunaj. Vsebina te notice je sama na sebi brezpomembna, ali ker se uradni list običajno nikdar ne zmeni za Gleispachova potovanja in ker kako navadno potovanje grofa Gleispacha nikogar na svetu ne interesira, najmanj kranjsko deželo, je vendar mogoče, da tiči za to notico kaj posebnega, da ta notica neka jepomeni. Lahko rečemo, da se o potovanju viših juštih uradnikov na tak način samo poroča, ako se gre za kaj posebnega. V slučaju grofa Gleispacha bi bila taka notica le tedaj umestna, če bi bil grof Gleispach poklican na Dunaj, da prejme modro polo. Ako pomena notica v uradnem listu, da se to zgodi, da ima dolgi boj narodno-napredne stranke proti grofu Gleispachu ta uspeh, potem smo uradnemu listu zanje resnično hvaležni, ker bi penzioniranje grofa Gleispacha po vsem Slovenskem vzbudilo resnično in veliko veselje.

Občinska volitev v Idriji. Včeraj se je v Idriji vršila dopolnilna volitev v občinski zastop, in sicer iz prvega razreda. Izvoljeni so bili kot narodenopredni kandidatje gg. Andrej Perko, dež. živinodravnik v p., kot svetovalec ter gg. glavni blagajnik Alojzij pl. Koschin, sodni pristav, dr. Robert Ogoreutz in sudniški zdravnik dr. Emil Papež. Dobili so po 21 glasov; klerikalni kandidatje so dobili 17 glasov.

Sokolski zlet na Dunaju o Binkoštih. Odbor ljubljanskega Sokola obvešča s tem vsa slovenska sokolska društva, ki pošljajo deputacije na Dunaj k praznovanju desetletnice dolnorakouske župe, da se odpeljejo ljubljanski Sokoli v soboto dne 10. junija ob polu 12, dopoldne z hrzovlakom. Zleta se je udeležiti na izrecno željo dolnorakouske župe v civilni oblike. Zato pa je potrebno, da se vsak slovenski Sokol preskrbi z znakom svojega društva; najprimernejši so znaki, ki so se rabili ob II. vsesokolskem zletu. Vsa slovenska sokolska društva, ki še niso odgovorila na poslano jim vprašalno polo, naj to storite nemudoma. Odgovore je nasloviti na podstaroste dr. Ravničarja. Isto tako naj se zglašijo pri br.

dr. Ravničarju oni ljubljanski Sokoli, ki so voljni pridružiti se deputaciji odbora ljubljanskega Sokola. Natančen program slavnosti je povzeti iz »Slovenskega Sokola«.

Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja. Letošnji občni zbor društva ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje bo 30. maja ob 6 uri zvečer v prostorih starega strelšča; načelstvo vladno vabi vse člane in dobrotnike društva k temu občnemu zboru.

Elizabetna otroška bolnica. 42. občno zborovanje pokroviteljev, ustanovnic in dobrotnic Eli zabetne otroške bolnice bo jutri, v torek, dne 30. maja ob 4 uri popoldne v mestni dvorani.

Gostilničarska zadruga ima jutri popoldne občni zbor.

Za pisatelja Podravskega so nadalje darovali ti-le čo gospodje in dame: Ant. Vodé, učitelj na Krki, (nabranih) 10 K, Tomo in Marija Vamberger v Šiški 3 K, P. R. in M. W. v Ljubljani po 2 K, D. S., D. K., A. S. in M. S., vsi v Ljubljani, po 1 K, Franja Krešal v Ljubljani 1 K, F. S. v Novem mestu 5 K, I. K. v Novem mestu 1 K, Fran Medica v Mori na Tirolskem 3 K, L. Dolinar v Škofji Lobi 3 K, Janežičev v Kamniku 2 K, Val. Pulko, nadučitelj v Dobru, 2 K, Jos. Brus in N. N. v Hotederšici po 1 K in Černej, nadučitelj v Framu, 5 K. — Iskrena hvala vsem plemenitim darovalcem!

Prihodnja javna vinska pokušnja v tukajšnjem deželnem vinski kleti bo v sredo, dne 31. maja od 7.—9. ure zvečer.

Kakšni bodo napisi na novi državni železnici Dunaj-Trst? Kakor pošoča »Soča«, bodo napisi na novi državni železnici takši, ki Slovence naravnost zasramujejo. Tako bo napis na postaji Avče: »Ausz-Avče, v Gorici pa: »Görz-Görizia!« To se zgodi na slovenski zemlji, zadnji napr. celo v mestu, ki je kmalu že po večini slovensko ter je središče docele slovenskega ozemlja, ki je glavno mesto dežele, ki je dve tretjini slovenska! Posišljamo poslanec, da vlad primerno posveti! Takega zasramovanja Slovenci ne bomo trpeli v tej deželi!

Nemščina uradni jezik na pošti. Kakor povsod, kjer je kaj cesarsko-kraljevega, tako se tudi na pošti uporablja kot uradni jezik izključno nemščina. Da se pa pri tej uporabi nemščine zgodi tu in tam nekogda na rovaš nemškega jezika, je kriva le naša vlada, ki hoče vse ne-nemške, zlasti pa slovenske jezike vbiti v zemljo. Drastičen slučaj imamo danes. Neki slovenski odvetnik je postal pismo na nekega adresata, katerega se je pa na več krajih zastonj iskal, da je pismo priramalo odvetniku naposled nazaj. Tudi v Ljubljani se je mudilo. Tukaj je dobro sledič opazko: bei der Staier administration und beder finanzwache nicht bekant. Zakaj bi se ne moglo rabiti povsod jezika, ki ga rabi prebivalstvo! Posidecice se zlorabe so take grozne pisave!

Domačini in tuji pri gradbi nove železnice. Pri gradbi nove državne železnice Dunaj-Trst se je delo oddajalo večinoma letujim, zlasti laškim podanikom. O tem piše »Gorenje«: V bohinjskem predoru se je oddalo delo italijanskim podaniku Čekoniju, ki se je v začetku zvezal vsaj pro forma z neko avstrijsko firmo, potem pa jo hitro odslovil in vse delo sam izvedel. Na vseh progah nove železnice se le italijanska podjetništva s kakim avstrijskim »Strohmannom«! Vlada je morala vedeti, da bo italijanska država skušala na to strategično tako važno progo poslati kolikor močno veliko svojih ogledov, ki bodo kot pazniki in delavci pri italijanskih podjetništvtih že skrbeli za to, da jih vojna uprava ni zastonj poslala v tujo državo! Zakaj naša železniška uprava sploh vse zaupa Čekoniju, ki je sedaj iz Italije pripeljal cel polk svojih ljudi, med njimi tudi italijanskih častnikov!

Kakor je imel Čekoni neomejeno oblast v bohinjskem predoru, isto se je zgodilo na Bohinjski Beli, kjer je državna železniška uprava prepustila vso skrb za ondotni predor Čekonijevemu inženirju Zoblu. Radi posebne spremnosti menda? Mogoče! Toda nam se zdi, da ima tukaj svojo roko vmes glavni pobočnik sekcijskoga načelnika Wurmba, e. kr. stavni nadsvetnik Hannak, ki je bil Čekonijev inženir za časa gradbe predora in kateremu je baje Čekoni ob koncu te gradbe izročil kakih 100.000 K odpravnine. Čekoni dela torej, kakov hoče in lahko najema same italijanske podanike ter zdaj z vso gotovostjo lahko pričakuje, da dobi še gradbo predora v Turah.

Na kolodvoru v Postojni službuje neki zagreni mladi Italijan, ki se pri vsaki priliku vede napram slovenskemu občinstvu skrajno arogantno in nevljudno. Pokazal pa je tudi opetovanje, da za službo sploh ni sposoben. Tako je danes zjutraj ustrelišči kar tri kozle. Ker noče razumeti slo-

venčine, je dal nekemu gospodu mesto do Divače vozni list le do Sent Petra, drugemu je dal zopet na izrecno zahtevo namesto retur listka le listek do Ljubljane. Isto je storil temu gospodu že enkrat poprej ter mu celo zaračunil retur listek. In takih nerdenosti ima ta lahonski uradnik nebroj na vesti. Zato potuje občinstvo odločno zahteva, da se na tako postajo, kakor je narodnega trga Postojne, da jezikovno in službeno sposobno uradništvo.

Kolesarska brezobzirnost. Sinoč se je vračala večja slovenska družba ljubljanskih izletnikov z Vrhnik na ondotni kolodvor. Nenadoma se zapelje sredi med nje neka dama v spremstvu nekega oficirja. K sreči je bilo med njimi toliko prostora, da se je kolesarica mogla izmuziti. Nekateri iz družbe so proti takemu nepotrebnemu iznenadjenju protestovali, zakaj nista kolesarja vsaj pozvonila. Nadporočnik je takoj skočil s kolesa ter se začel ujetati, češ, ako ima kdo glede zvona kako zahteo, naj reče vsaj »bitte«. Nekoliko korakov pred družbo sta že zopet poskakala s koles ter se prepričala nad neko kmečko družbo. Ljubljanci so krenili na primeroma ozko pot, ki je narejena poleg dovozne ceste do kolodvora nalač za pešce. Z jasnim namenom se je dama ločila od svojega spremjevaleca, ki jo je čakal na cesti proti Ljubljani, ter se je peljala po vozni cesti proti kolodvornu, pred kolodvornom pa hipoma obrnila ter zapeljala na pošpot sredи med imenovano družbo, češ, sedaj jih ponizam za pritožbe, da mi bodo poskakali v prašno cesto in ob cestni jarek. Vse je prišlo tako nenadoma, da bi se bila lahko pripetila velika nesreča, ker so bili v družbi tudi mali otroci. Le sreča je bila, da se dama ni zadelo ob kakega otroka, temuč ob odrastlega gospoda, katerega ni podrla, pač pa je vsled tega zavozila kakih 10 korakov za družbo v zarasli jarek. Neki gospod iz slov. družbe je bil brž priskočil na pomč. Raztrgala si je le nekoliko rokav. Njen spremjevalec — kakor se je pozneje izkazalo, bil je njen soprog-oficir — je čakal na glavni cesti ter gledal, kaj se zgodi. Aristokratska kolesarica je zakrčala gospodu, v katerega se je zadela: »gemeiner Hund!«, vsled česar pride afera še pred sodiščem!

Hudobija. Nad drugim slalom v divjih tesneh »Pekel« pri Borovnici je napravilo Slov. planinsko društvo potrebljivo mizo s klopoj. Neznani zlikovci so oboje izruvali ter pometali v vodo. Tukaj pač ne bo izgovora, kakor glede zavetišča na Grmadi, da je storil to vibar. Vsekakor pa bi bilo potrebno, da se take vandale izsledi in eksemplarjno kaznuje.

Matura na novomeški gimnaziji se je pričela danes. Oglasilo se je 15 dňakov.

Telovadno društvo „Tržički Sokol“ priredi svoj tretji peš-izlet v društveni opravi dne 4. rožnja v Begunju pri Radovljici.

K notarijatu v Zgornji Radgoni na Štajerskem. Mesto notarja v Zgornji Radgoni misli vladu opustiti, češ, da je nepotreben. Pa primerjajmo notarske okraje v nemškem Štajerju z notarskim okrajem radgonskim! V nemškem Štajerju so notarski okraji s 5000 prebivalci, ki so večinoma skeraj vsi na berški palici, radgonski notarski okraj pa šteje 120.000 prebivalcev, ki so gospodarsko vsi dobro situirani. Če je treba kak notarijat odpraviti, naj sa odpravi oni v Ljutomeru, ker ima vedno manj opravilnih številk nego radgonski.

„Bralno in pevsko društvo Maribor“ priredi povodom otvoritve vrta v »Narodnem domu« dne 1. junija vrtno veselje.

Iz Gornjegagrada se nam piše, da se je dne 27. t. m. vršila volitev občinskega starejšinstva. Županom je voljen g. Josip Mikuž, gostilničar in mesar; prvim svetovalem g. Franc Kocbek, nadučitelj; drugim svetovalem g. Anton Kolenc, posestnik.

Novi župan v Celovcu. Dosedanjem celovščem županem, cesarski svetnik Julij Neuner, je moral iti v pokoj. Za naslednika so si Celovčani izvolili bankirja J. Suppana, Neunerja pa so »zaradi lepšega« imenovali za častnega meščana.

Podivljani gosti. Danes po polnoči je neki mestni pričigalec ugasoval po Resljevi cesti električne žarnice. Nenadoma se pridrvi iz Anzlinove gostilne Henrik Schwingenhackl in se začne ž njim ruvati. Nastalo je med njima vpitje, ki je privabilo iz gostilne mnogo gostov. Ti pa mesto, da bi bili napadalo pomirili, so bili nekateri »zăc, drugi »protic«. Začelo se je kričanje po polisiji in orožništvu, ki je privabilo tudi stranku Drešarja. Ko je došpel ta tja, je bila že praveata smodnjava. Vse je vpilo, se pretepa val drug druga in valjalo po tleh, kakor pri »sturm«. Mnočica je žila potem po Slomškovih ulicah, kjer so ljudje prestrašeno odpirali okna in vpraševali, kaj je. Drešar je, vkljub temu, da je bil sam, pograbil kiju-

čavniškega vajenca Maksa Majera, da bi ga artoval. Sedaj pa nastane še hujše. Ker se jih ni valjalo po tleh in se pretepal med seboj, se navele kakor divji Huni nad stražniki, vpijejo in ga mu pulijo iz rok. Bil je krik in vik, kakor pri razdružju Jeruzalema. Ženske jokale, moški vpiili in se pridružili in Drešar se imen zahvaliti le svoji moći, da je mogel Majorja prignati na stražnico. Ko je to videla njegova mati, ji je takoj pridružila slabok. Neki gospod, ki je šel mimo, je prigovarjal stražnike, da tukaj ne pomaga drugemu, kakor da mora rabiti orožje. Ta je pa vendar, da je preprečil prelivanje krvi, kakor je mogel in znal, boljšem potom napravil mir. Bilo je nekaj telesno poškodovanih, prizgalca pa so zlomili prizgalni drog. Zraven so bili tudi ljudje, ki se štejejo med »boljšce«. To bode ur!

Cistilni pratek je prodajal dne 26. t. m. neki neznanec neki dami v Kranju. Ker se ni imela drobiza, je hotela poslati svojo strežnico, da bi šla menjati zlat za 20 K. Tuječ je bil pa tako »postrežljive«, da je že on zmenjal v bližnji gostilni in ji prinesel drobizo nazaj. Dama je šakala in šakala, pa zmanjšala. Tuječ se je bil z zlatom že odpeljal proti Ljubljani. Star je 25 do 30 let, kozavega obrazu, ima rjav suknjič, sive hlače in zelen klobuk. Pozor!

Dve slike sta razstavljeni v oknu magistratne stražnice. Prva predstavlja 15-letnega, z Reke poheglega dijaka Maksa Schulza, o katerem smo že poročali, druga pa truplo nekega okoli 24 do 26 let starega delavca, ki je dne 15. t. m. v Trstu na Piazza Stazione nenadoma umrl in še njegove identitete dosedaj niso dognali. Kdor ve o teh takih podatkov, naj jih naznani policiji.

Ogenj v dimniku. Včeraj so se vnele sajo v dimniku v hiši »Vincencijevi družbi« na Emontski cesti št. 4. Na lice mesta došli oddelek prostovoljnega reševalnega in gasilnega društva je ogenj takoj začudil.

Magla smrt. Danes je z opoldanskim volumn pripeljal I. Cvirk svojo 6letno ženo Barbáro Cvirknovi iz Predosija, sedež stanovanja v Kranju, da bi jo oddal v deželino bolnišnico. Maria pa je žela na južnem kolodvoru. Njeno truplo so prepeljali v mršnico v S. Krištofu.

Z žležom po glavi je udaril v soboto v predilnici delavec Martin Šumi svojega tovariša Tomaža Tekauša in ga telesno poškodoval. Šumi je bil takoj od dela odpuščen.

Se ne izplača. Iz Štutgarta je pobegnil pomočni sodniški uradnik Maks Sebäfer in odnesel seboj 9000 mark eraričnega denarja. Se mu pač ne izplača za tako malo vsoto begati po svetu.

Popihal jo je z Dunaja 29. letnemu samaku trgovcu Jožef Hoffmannu, ko je napravil na blagu 20000 kron dolga. Oblastva ga iščejo.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Hrvatov in 20 Slovencev. V Hrušico je šlo 25 Hrvatov, in Imost pa 25. Na Jesenice je šlo 30 Mačedonov, iz Hrušice pa je prišlo 40 Ogrov. — V soboto je šlo v Ameriko 20 Hrvatov in 4 Slovenci, nazaj pa je prišla neka mati s štirimi otroci. 14 Hrvatov je šlo v Heb, 18 pa na Jesenico. 19 Slovencev in 12 Hrvatov je prišlo iz Hrušice, 8 tesačev je šlo v Beljak, 50 laških zidarjev pa na Dunaj.

Izgubljene in najdene reči. Prodajalka gdđ. Amalija Zdovčkova je izgubila tul-uro z verižico, vredno 8 K. —

Ijetibzovjavke z Japonskega o bitki Poročilu rimske "Tribune", da so Rusi poraženi, da so Japoneci potopili štiri ruske ladje, več drugih pa poškodovali, se tu sploh ne pripisuje nikakega pomena.

London 29. maja. Reuterjev biro javlja, da se ni vse brodovje admirala Rožestvenskega udeležilo pomorske bitke. Vse počasneje vozeče ladje je Rožestvenski poslal, da se peljejo okrog Japonske v Vladivostok. Japoneci so izgubili eno križarko in 10 torpedovk.

London 29. maja ob polu 11. dop. Vse vesti o pomorski bitki v korejski ožini je sprejeti z največjo rezervo, ker še ni prav ničesar potrjenega. Gotovo je le, da se je bitka začela, a še ni niti ruskega niti japonskega uradnega poročila.

London 29. maja. Današnja "Morning Post" zatrjuje, da je rusko brodovje poraženo in da beži — proti severu (?) Rusi so baje izgubili 4 ladje, med njimi oklopničico "Borodino".

London 29. maja. Rožestvenski je bil svoje brodovje razdelil na 3 dele. En oddelek je šel v Korejsko ožino, drugi skozi preliv Tsugaru, tretji pa skozi morsko ožino La Perouse.

Tokio 29. maja. O operacijah japonskega brodovja se čuva najstrožja tajnost. Ni verjetno, da bi se ta molk prekinil preje, kakor jutri opoldne. Brzjavni promet je ustavljen. Poštna uprava ne sprejme nobene brzjavke o vojnih operacijah na morju.

Pariz 29. maja. Agenturi "Information" se poroča iz privavnega vira: Pomorska bitka se ni bila pri znanem otoku Tsusimi sredi Korejskega preliva, marveč pri otoku istega imena ob japonskem obrežju. Izid bitke ni odločilen za nobeno brodovje, na obeh straneh namreč ni ostala nobena ladja popolnoma poškodovana.

London 29. maja. Vsa poročila največ iz Čifu se ujemajo v tem, da se je bitka pač začela, da pa se ne ve, kdo je zmagal.

London 29. maja. Iz Tokia se javlja oficijalno: Brodovje admirala Rožestvenskega je včinoma uničeno. 12 russkih vojnikov ladij se je ali potopilo ali so bile ujeti. Tudi 2 transportni ladji in 2 razdiralki torpedovk so se pogreznile. Japonska renta je na današnji borzi poskočila za 21/2%.

London 29. maja. Privatne brzjavke trde, da so Rusi izgubili admiralsko ladjo in 3 križarke; mnogo drugih ladij je poškodovanih. Tudi izgube Japoncev so velikanske.

Borzna poročila.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 27. maja 1905.

Ternata.

Pšenica na maj	100 kg.	K 16.08
Rž oktober	100	13.20
Korza julij	100	14.44
Oves maj	100	11.16
oktober	100	11.18
Ečkatka.		
20-30 vin. ceneje.		

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 8062. Srednji kratek mesec 7500 mm.

Maj	Cene opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
27. 5. zv.	7417	129	sr sever	jasno	
28. 5. zv.	7426	100	sl. južvod	jasno	
2. jun.	7415	190	sr. južvod	sk. oblaci.	
3. jun.	7423	183	sl. saž.	jasno	
29. 5. zv.	7419	94	sl. južvod	pol. oblaci.	
2. jun.	7406	210	sr. svzhod	pol. oblaci.	

Srednja temperatura sobote in nedelje: 13.0° in 14.1°, normalne: 15.5° in 16.6°. Mokra v 24 urah: 0.0 mm in 0.0 mm.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš ljubljeni nepozabni sinček, oziroma bratec

Hinko Mayr

danes, dne 28. majnika t. i., ob polu 10. uri dopoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 11. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v torek, 30. t. m. ob 5. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo braže v župni cerkvi.

Dragega rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Kranj, dne 28. maja 1905.

Mavrl in Ana Mayr roj. Ilik, starši.

Anica, Jelica in Irmica, sestre

Rici, brat. 1747

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti našega ljubega sinčka, oziroma brata

Dragotina Dolenc

učenca na II. mestne deške šole

se nam je izkazalo vesstransko srčno sočutje za kar izrekamo našo srčno zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo vodju šole gosp. Fran Gabršku, vsem gg. učiteljem in katehetu gosp. J. Smerekarju. Iskrena zahvala vsem!

V Ljubljani, 29. maja 1905.

1746 Žaljuča rodbina Dolenc.

Zahvala.

Za primočne tako presrčne dozake sočutja med dolgotrajno boleznjijo našega prerano zamrlega sina

Bogomila

ki se je vnovič pokazalo ob včerajšnjem pogrebu s tako mnogostevilnim častečnim spremstvom, se s tem zahvaljujemo najvdanje. Posebno pa se zahvaljujemo za dragemu pokojniku pokonjene cvetice, gasilnemu in reševalnemu društvu za zastopstvo ob pogrebski slovensnosti in pa tega društva poveškemu klubu za genitivo pete.

Ljubljana, 29. maja 1905.

Globoko užalosteni starši

Ivan in Katinka Dax.

Razglas.

Vsled sedanje dovolitve se bode na javni dražbi predalo v zapuščeno znamenje g. Ivana Turka v Ljubljani spadajoče posestvo pod vl. št. 221, kat. obč. Petrsko predmestje I. del, obstoječe iz dveh njiv: parc. št. 284/2 v razmerju 9197 m in parc. št. 296 v razmerju 7416 m s kozicem, ki imata lepo lego blizu novega pokopališča in sta pripravni za stavišča.

Izklicna cena, pod katero se ne bode prodajalo, znaša 20.175 K 60 h.

Vsek ponudnik mora pred dražbo položiti vadji v znesku 2018 K.

Dražba se boda vršila na lieu mesta dne 31. maja t. l. ob 3. popoldne.

Natančnejši pogoji se bodo naznani pri dražbi.

V Ljubljani, dne 27. maja 1905.

Aleksander Hudovernik
c. kr. notar kot sodni komisar.

1741-1

Lepa birmska darila!

Največjo in najbogatejšo zalogu najnovejše in tudi secesijske oblike ima in priporoča slav. p. n. občinstvu

po najnižjih cenah in z garancijo

Fran Čuden
urar in trgovec 486 22

Prešernove ulice.

Filiala: Mestni trg.

Novi ceniki tudi po pošti brezplačno.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000,000'—.

Zamoljava in ekskompluje

izbranove vrednostne papirje in

vnovčnike zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompt in inkasse menic.

Brezplačno

se odda kakemu društvu soba za zborovanja ali vaje. Sprejme se tudi več oseb na hrano in stanovanje.

Gostilna „Pri deteljici“

Florijanske ulice št. 24. 1712 2

Lepo stanovanje

za letoviščarie

s 4 sobami ter kuhinjo z vso opravo, v prijaznem kraju na Gorenjskem, poleure postaje Lesce, ali 10 minut od Poljč, se odda za poletno sezono v najem.

Kje — pove upravnštvo "Slov. Naroda". 1458-7

V restavraciji in kavarni

„pri Zajcu“

— Ljubljani 1591 5

Rimska cesta 24

se dobivajo vsak dan sveži

dolenjski raki.

Toči se poleg drugih pristnih vin tudi najfinješi cviček iz Gadeve pedi.

Prijazen senčnat vrt je na razpolago.

Za obilni obisk se najudaneje priporoča

Avguštin Zajec
restavrat.

1743

Prodaja

60 praznih zabojev

različne velikosti.

Kje — pove upravnštvo "Slov. Naroda".

1713

Službo kontoristinje

ali blagajničarke

želi nastopiti gospodična, veča obdežnih jezikov, ki je absolventinja knjigovodstvenega tečaja. — Dopisi po šifro „Stalna služba“, poste restante

Vojnik, Štejersko. 1715

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA

NAPISOV IN GRBOV 1397

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.

Tel. 154. —

Svarilo!

Izmed najnih potovalec nima noben pravice sprejemati za najdenar. V zadnjem času je na škod našim odjemalcem vnovič sprejemal za naju plačila neki Jožef Pogačnik sedaj v Gorjah, katerih plačil pa ne pripoznava.

Prosilov torej svoje častite odjemalce, da v svojo lastno korist de nar za nuj posiljajo samo po pošti.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani.